UCHWAŁA Nr XV/106/15
Rady Gminy Goworowo
z dnia 23 listopada 2015 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015, poz. 1515) oraz art. 4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2015, poz. 1286) uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Rafał Iwański

Załącznik do Uchwały
Nr XV/106/15
Rady Gminy Goworowo
z dnia 23.11.2015r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY GOWOROWO NA ROK 2016

I. WSTĘP
II. DIAGNOZA PROBLEMU
III. CELE PROGRAMU
IV. REALIZATORZY PROGRAMU
V. ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ
VI. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO – EDUKACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW GMINY
VII. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ ORAZ LECZENIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN
VIII. ZABEZPIECZENIE FINANSOWE PROGRAMU

I. WSTĘP

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu są jednymi z najpoważniejszych problemów społecznych. Mają one ogromny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4^1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015, poz. 1286).

Program, zgodnie z ustawowym umocowaniem ma charakter dokumentu rocznego, co utrudnia formułowanie zadań ukierunkowanych na trwałe rezultaty. W związku z powyższym szereg zadań w nim zawartych stanowić będzie rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Prezentowany Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Goworowo, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu i narkotyków oraz ich konsekwencjami, a także do wszystkich instytucji i organizacji społecznych, które zajmują się tą problematyką. W zależności od zmieniających się potrzeb lokalnych, Program mając charakter dokumentu otwartego, podlega stosownym modyfikacjom.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

Zjawisko alkoholizmu jest często efektem braku umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Uciążliwe jest również dokładne zdiagnozowanie środowiska, gdyż nadal jest to problem ukryty i wstydliwy.

Z danych statystycznych GUS wynika, że ok. 2% populacji nadużywa alkoholu. Świadomość społeczna w zakresie leczenia od uzależnienia od alkoholu w ostatnim okresie zwiększyła się, ponieważ coraz więcej osób samodzielnie podejmuje decyzje o podjęciu leczenia odwykowego i w związku z tym zwiększa się liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego d.s. Uzależnień działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Goworowie. Niestety problem z nadużywaniem alkoholu mają coraz młodsi ludzie, w tym młode kobiety. Do Gminnej Komisji zgłaszane są osoby mające niewiele ponad 20 lat, dlatego jest to zjawisko bardzo niepokojące.

Diagnoza w Gminie Goworowo

Na postawie danych uzyskanych z Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Goworowie wynika, że z roku na rok zwiększa się liczba osób wymagających pomocy specjalistów w zakresie uzależnień.

Powyższy problem obrazuje tabela:

	Liczba osób
Zgłoszenia do Punktu	79
Konsultacje	283
Wizyty w środowisku	46
Osoby pozostające w abstynencji	9
Osoby ograniczające spożycie	30
Osoby powracające do picia	10

Dane Posterunku Policji w Goworowie obrazują narastający problem łamania prawa przez kierowców będących pod wpływem alkoholu. Osoby te są tez często sprawcami wypadków i kolizji drogowych.

W celu zapobiegania negatywnemu zjawisku jakim jest alkoholizm podejmowane są działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2014 roku GKRPA przeprowadziła 22 rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, wobec osób uchylających się zastosowano procedurę i wystąpiono do Sądu w celu wydania postanowień o przymusowym leczeniu.

W celu zapobiegania sięgania przez dzieci i młodzież po alkohol w szkołach prowadzona jest profilaktyka przez nauczycieli, psychologa, pedagoga i inne osoby zajmujących się problemem uzależnień. W naszej Gminie na terenie szkół zostały przeprowadzone konkursy, programy profilaktyczne i pogadanki na temat uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Goworowo na rok 2016 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych. Ze względu na to, że Gmina Goworowo jest małą gminą, na terenie której nie posiadamy ośrodka leczenia odwykowego ani poradni terapii odwykowych, zadania będą nakierunkowane przede wszystkim na profilaktykę.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz jego skutkom na terenie Gminy Goworowo.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
2. Promowanie postaw społecznych motywujących dzieci i młodzież do zachowania abstynencji.
3. Edukacja rodziców w zakresie profilaktyki i wspierania trzeźwości swoich dzieci.
4. Promowanie postaw społecznie ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Rozwój potencjalnych form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych i stosujących przemoc.
6. Ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Goworowo.
7. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki.
8. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej.
9. Rozwijanie działań mających na celu przeciwdziałanie nudzie, organizację wolnego czasu, budowanie poczucia własnej wartości, asertywne wyrażanie siebie, umiejętność przeciwstawiania się grupie.

10. Wspieranie działalności sportowej wśród dzieci i młodzieży jako profilaktyka przeciwdziałania alkoholizmowi.
11. Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej.
12. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego do Spraw Uzależnień dla osób z problemem uzależnienia i członków ich rodzin.
13. Współpraca z instytucjami i organizacjami w dziedzinie profilaktyki i leczenia uzależnień.
14. Wspieranie i organizowanie imprez profilaktycznych, w tym akcje trzeźwościowe prowadzone przez Kościół lub organizacje pozarządowe.
15. Wspieranie i organizowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem terapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
16. Kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiada Wójt Gminy w Goworowie oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie.

Osoby odpowiedzialne za realizacje programu współpracują z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami, których działalność warunkuje efektywność podejmowanych zadań.

Do osób i instytucji prowadzących działania w ramach zapobiegania uzależnieniom należą:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goworowie,
2. Urząd Gminy Goworowo,
3. Rada Gminy Goworowo,
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie,
5. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Goworowie,
6. Policja,
7. Parafie działające na terenie gminy Goworowo,
8. Placówki oświatowe,
9. Placówki zdrowia działające na terenie gminy,

10. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i przemocy w Gminie Goworowo.
11. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Goworowo
12. Ośrodek Terapii Uzależnień w Ostrołęce
13. Grupa Anonimowych Alkoholików działająca przy Parafii pw. Podwyższenia Krzyża św. w Goworowie.

V. ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

W dzisiejszych czasach problem uzależnienia wśród dzieci i młodzieży jest bardzo powszechny. Bezpośrednią przyczyną sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież są ich problemy emocjonalne. Wielu młodych ludzi, którzy cierpią, chcą poprawić sobie nastrój, bez poprawiania własnego życia i postępowania.

Do głównych zadań należy:

1. Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnień lub rodzin gdzie członkowie są uzależnieni bądź nadużywają alkoholu.
2. Prowadzenie programów profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dla młodzieży szkolnej (warsztaty psychoedukacyjne, pogadanki, programy profilaktyczne rekomendowane przez PARPA).
3. Organizacja konkursów popularyzujących styl życia wolny od uzależnień.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców po uzgodnieniu z dyrektorami szkól na terenie gminy.
5. Szkolenie dla nauczycieli i wychowawców (spotkania i warsztaty mówiące o zagrożeniach uzależnieniem i sposobach pracy z trudną młodzieżą).
6. Wspieranie działań profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież (konkurs na temat uzależnień, finansowanie nagród oraz pomoc merytoryczna przy układaniu pytań).
7. Dofinansowywanie i wspieranie inicjatyw propagujących zdrowy styl życia.
8. Wspieranie realizacji zajęć, programów oraz imprez sportowych promujących zdrowy styl życia oraz zdrową rywalizację wraz z możliwością zakupu sprzętu sportowego i akcesoriów sportowych niezbędnych do właściwej realizacji ww. działań.

9. Finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, na których prowadzone są zajęcia terapeutyczne.
10. Dofinansowanie działalności profilaktyczno-teatralnej.
11. Propagowanie wolontariatu wśród młodzieży.

VI. DZIAŁANIE PROFILAKTYCZNO – EDUKACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW GMINY.

Celem Programu jest inicjowanie działań na rzecz kreowania właściwych postaw mieszkańców gminy wobec uzależnień i przemocy.

Działania zawarte w niniejszym Programie powinny być skierowane do całego środowiska lokalnego. Powinny wpływać na sposób postrzegania problemów alkoholowych i na zrozumienie istoty zjawiska. Tego typu działania są swego rodzaju inwestycją na rzecz środowiska i mogą wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

Główne działania:

1. Prowadzenie w gminie akcji informacyjnej poprzez dostęp do materiałów mówiących o uzależnieniach.
2. Wspieranie i dofinansowywanie inicjatyw propagujących trzeźwe życie.
3. Dofinansowanie pielgrzymki w intencji trzeźwości z Ostrołęki do Niepokalanowa (dofinansowanie żywności dla pielgrzymów – posiłków przygotowanych przez mieszkańców wyznaczonej miejscowości) w wysokości 500 zł. dla jednej wsi. O pomoc mogą ubiegać się sołtysi.
4. Współpraca z policją w ramach szeroko rozumianej prewencji.
5. Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Spotkania osób uzależnionych i współuzależnionych w ramach działania Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień.
7. Promowanie kampanii dot. pijanych kierowców.

VII. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ ORAZ LECZENIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN.

1. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień w wymiarze 6 godzin w tygodniu.

2. Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się problemem alkoholowym, szkolenia dla członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Goworowo.
3. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Czynny udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zespole Interdyscyplinarnym Gminy Goworowo
5. Prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i kierowanie kompletnych wniosków wraz z opinią biegłych sądowych do Sądu przez GKRPA.

VIII. ZABEZPIECZENIE FINANSOWE PROGRAMU

Źródłem finansowania niniejszego programu są środki własne gminy oraz dodatkowe środki pozyskane w trybie art. 11^1.

Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- za udział w posiedzeniach komisji oraz udział w rozprawach sądowych – 150,00 PLN dla przewodniczącego komisji oraz dla pozostałych członków komisji – 120,00 PLN.

Szczegółowy budżet będzie określony Uchwałą budżetową Rady Gminy Goworowo na 2016 rok.